

MOKYTOJO PADĖJĖJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

MOKYTOJO PADĖJĖJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

*Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“*

*Standarto rengimą koordinavo Profesinio mokymo metodikos
centro Standartų ir mokymo programų skyrius*

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-1872/A1-209

MOKYTOJO PADĖJĖJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S514404.
3. Suteikiama kvalifikacija – mokytojo padėjėjas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Mokytojo padėjėjo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas penktojo profesinio išsilavinimo lygio studijų programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą mokytojo padėjėjo rengimo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: ugdytinio specialiųjų poreikių tenkinimas; pagalba organizuojant ugdymo procesą; bendravimas ir bendradarbiavimas.

5.3. Mokytojo padėjėjas dirba ugdymo įstaigose, teikiančiose ikimokyklinį, pradinį, pagrindinį, vidurinį ir profesinį išsilavinimą, bei globos institucijose.

5.4. Sėkmingą mokytojo padėjėjo darbą lems tokios asmeninės savybės: komunikabilumas, kūrybingumas, greita orientacija, kruopštumas, sąžiningumas, darbštumas, pareigingumas, dėmesingumas, optimizmas, humanizmas.

6. Mokytojo padėjėjo tikslas – padėti mokytojui optimizuoti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo ir ugdymosi sąlygas švietimo ir globos institucijose.

7. Mokytojo padėjėjo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Mokytojo padėjėjo kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam mokytojo padėjėjo darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. atsakingumas;
- 9.2. organizuotumas;
- 9.3. kūrybiškumas;
- 9.4. savarankiškumas priimant sprendimus;
- 9.5. komandinis darbas;
- 9.6. taktiškumas;

- 9.7. tolerantiškumas;
 - 9.8. matematinis raštingumas;
 - 9.9. kompiuterinis raštingumas.
 - 10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:
 - 10.1. Mokytojo padėjėjo kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.
 - 10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:
 - 10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;
 - 10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.
 - 10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.
-

MOKYTOJO PADĖJĖJO VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Ugdytinio specialiųjų poreikių tenkinimas	1.1. Analizuoti specialiuosius ugdytinių poreikius ir jų korekcijos galimybes 1.2. Vertinti teikiamos pagalbos veiksmingumą 1.3. Paruošti darbui kompensacines mokymo priemones ir inventorių
2. Pagalba organizuojant ugdymo procesą	2.1. Nustatyti asmenybės ugdymo tikslus ir uždavinius 2.2. Padėti mokiniams įsitraukti į ugdomąją veiklą 2.3. Kurti saugią ugdytinio aplinką
3. Bendravimas ir bendradarbiavimas	3.1. Bendrauti su ugdytiniais 3.2. Bendradarbiauti su ugdytojais užtikrinant ugdytinių specialiųjų poreikių tenkinimą 3.3. Nuolat tobulinti savo profesinę veiklą

**MOKYTOJO PADĖJĖJO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR
KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS**

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Ugdytinio specialiuoju poreikių tenkinimas	1.1. Analizuoti specialiuosius ugdytinių poreikius ir jų korekcijos galimybes	Pedagogikos, psichologijos, specialiosios pedagogikos literatūra. Specialieji ugdytinių poreikiai. Įstatymai ir norminiai aktai. Ugdomosios veiklos reikalavimai. Negalės ypatybės. Specialiuoju poreikių mokinių įvertinimą, ugdymą reglamentuojantys dokumentai.	1.1.1. Žinoti ugdytinių fizinės, psichinės ir socialinės raidos ypatumus 1.1.2. Taikyti individualaus darbo su ugdytiniu principus 1.1.3. Žinoti specialiosios pedagoginės pagalbos ugdytiniui tikslus ir būdus 1.1.4. Žinoti socialinės paramos ugdytiniui tikslus ir būdus	Atrinkta tinkama informacija apie ugdytinių raidos sutrikimus. Išvardyti teisės aktai, reglamentuojantys ugdytinių specialiuoju poreikių įvertinimą bei specialiuoju ugdymą. Išvardyti socialinės paramos, specialiosios pedagoginės pagalbos ugdytiniui tikslai ir būdai.
	1.2. Vertinti teikiamos pagalbos veiksmingumą	Suteiktos pagalbos vertinimas. Rezultatai, išvados ir pasiūlymai. Pedagogika, psichologija, specialioji pedagogika.	1.2.1. Analizuoti skirtingų amžiaus tarpinių ugdytinių specialiuosius poreikius 1.2.2. Nustatyti operatyviosios pagalbos poreikį 1.2.3. Išmanyti kompensacinių mokymo priemonių ir inventorius paskirti bei tinkamumą	Apibūdinti skirtingų amžiaus tarpinių ugdytinių specialieji poreikiai. Įvertintas teikiamos pagalbos veiksmingumas. Įvertintas grįžtamasis ryšys. Suteikta neatidėliotina pagalba praktinėje situacijoje. Įvertintas kompensacinių mokymo priemonių bei inventorius tinkamumas.
	1.3. Paruošti darbui kompensacines mokymo	Kompensacinės priemonės, įranga. Bendradarbiavimas su specialistais. Raštvedybos taisyklės. Informacinės technologijos.	1.3.1. Atsakingai naudoti kompensacines priemones, įrengimus ir inventorius ugdymo procese	Sukurtos saugios darbo sąlygos. Tinkamai panaudotos kompensacinės mokymo priemonės ir inventorius.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
2. Pagalba organizuojant ugdymo procesą	priemonės ir inventorių		1.3.2. Naudoti kompiuterį ir jo įrenginius ugdymo procese	Pritaikytos informacinės technologijos ugdymo procese.
	2.1. Nustatyti asmenybės ugdymo tikslus ir uždavinius	Ugdymo tikslai ir uždaviniai. Problemų sprendimas. Individuali ugdymo programa. Pedagoginė sąveika. Konkrečių atvejų analizė.	2.1.1. Nustatyti ugdytinio individualybę ir jo specialiuosius poreikius 2.1.2. Žinoti didaktinius ir psichopedagoginius ugdymo proceso dėsningumus 2.1.3. Išmanyti pedagoginės sąveikos principus ir juos taikyti ugdymo procese 2.1.4. Numatyti ugdymo tikslų ir uždavinių siekimo būdus 2.1.5. Motyvuoti ugdytinius dalyvauti ugdymo procese	Suteikta pagalba atsižvelgus į didaktinius ir psichopedagoginius ugdymo dėsningumus, pedagoginės sąveikos principus. Pritaikyta individuali ugdymo programa. Pasirinkti tinkami ugdytinių motyvavimo būdai.
	2.2. Padėti mokiniams išitraukti į ugdomąją veiklą	Darbo sauga, išteklių, taisyklės, instrukcijos, nuostatai. Pedagoginės etikos kodeksas. Negalės ypatybės. Konsultacijos su tėvais, globėjais.	2.2.1. Lanksciai ir tolerantiškai padėti ugdytiniui orientuotis ir judėti aplinkoje, kurioje vyksta ugdymo procesas 2.2.2. Atsakingai rengti mokymo priemones specialiujų poreikių ugdytiniams 2.2.3. Pritaikyti ugdytiniui (ugdytinių grupėi) mokomąją medžiagą 2.2.4. Padėti mokytojui modeliuoti ugdytinio elgesį	Išvardyti pagalbos suteikimo mokiniui būdai. Parinkta tinkama veikla ugdytiniui. Pritaikyti optimalūs pagalbos metodai. Išvardyti ir apibūdinti pedagoginės etikos principai. Parengtos mokymo priemonės. Pritaikyta praktikoje mokomoji medžiaga.
	2.3. Kurti saugią ugdytinio aplinką	Darbo sauga, instrukcijos. Ugdytinio fizinės ir funkcinės būklės rodikliai. Psichologinė ugdytinio savijauta. Pedagoginės etikos principai.	2.3.1. Žinoti darbo saugos ir higienos reikalavimus 2.3.2. Taikyti optimalius pagalbos ugdytiniui metodus	Išvardyti darbo saugos ir higienos reikalavimai. Sukurta saugios darbo sąlygos. Pritaikyti optimalūs pagalbos ugdytiniams metodai.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
3. Bendravimas ir bendradarbiavimas	3.1. Bendrauti su ugdytiniais	Profesinės etikos normos. Konstruktyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai. Kolektyvinis darbas.	2.3.3. Taikyti pedagoginės etikos principus 2.3.4. Pastebėti ir vertinti ugdytinių sveikatos pokyčius 2.3.5. Kurti palankias sąlygas integruotis ir dalyvauti bendruomenės veikloje	Pritaikyti kolektyvinio darbo ypatumai praktinėje veikloje. Pateiktos įvairios ugdymo proceso organizavimo formos. Pademonstruoti konstruktyvaus bendravimo įgūdžiai praktinėje situacijoje.
	3.2. Bendradarbiauti su ugdytojais užtikrinant ugdytinių specialiųjų poreikių tenkinimą	Integracijos nuostatos. Bendravimas ir bendradarbiavimas su ugdytojais, ugdytiniais ir jų tėvais (globėjais). Profesinės etikos normos. Socialiniai ir pedagoginiai įgūdžiai. Darbo su tėvais sistema. Visuomenės švietimas.	3.2.1. Kurti tarpusavio pasitikėjimu grindžiamus santykius su kitais ugdytojais ir mokinių tėvais (globėjais) 3.2.2. Bendrauti ir bendradarbiauti su kitomis ugdymo institucijomis 3.2.3. Skatinti vietos bendruomenės toleranciją specialiųjų poreikių ugdytinių atžvilgiu	Sukurta palanki ugdomoji aplinka, orientuota į kiekvieno ugdytinio gebėjimus. Išvardyti ir apibūdinti pedagoginės etikos principai. Išspręsta pateikta konfliktinė situacija. Įvertinti santykiai su kitais ugdytojais. Sukurta bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais sistema.
	3.3. Nuolat tobulinti savo profesinę veiklą	Kvalifikacijos kėlimo būdai. Kitų ugdytojų naudinga patirtis. Profesinės veiklos analizė. Savišvieta.	3.3.1. Analizuoti specialiųjų poreikių tenkinimo naujoves 3.3.2. Taikyti naujausias teorines žinias praktinėje veikloje 3.3.3. Analizuoti, apibendrinti profesinės veiklos patirtį	Atlikta profesinės veiklos refleksija. Parengtas patirties sklaidos modelis. Parengtas profesinės patirties sklaidos visuomenėje modelis.

Spausdino UAB „JUDEX“
Europos pr. 122, LT-46351 Kaunas
Tel./faks. (8~37) 34 12 46
www.judex.lt
Tiražas – 100 vnt. Užsakymo Nr. 7617

Išleido

PROFESINIO
MOKYMO
METODIKOS
CENTRAS

www.pmmc.lt